

Anvisningar för stöd för närståendevård- Om du vårdar en person 65 år eller äldre.

Närståendevård är vård av och omsorg om en äldre, person med funktionsnedsättning eller sjuk person som ordnas i hemförhållanden med hjälp av en anhörig eller någon annan som står den vårdbehövande nära.

Stödet innebär ett arvode och också möjlighet till avlastning. Du har rätt till fem dygns lagstadgad ledighet per månad.

Arvode bestäms enligt hur bindande och krävande vården är. Det finns tre olika klasser för vårdarvodena.

Det finns skilda kriterier för *vårdbehövande under 18 år* och *vårdbehövande 18 år och äldre*.

Närståendevård- om du vårdar en person 65 år eller äldre

Vårdklass 1

Arvode 414 euro/månad

1. Den vårdbehövande behöver dagligen hjälp med vård och/eller omsorg, inte enbart hjälp med att uträtta ärenden utanför hemmet eller hushållsarbete.
2. Den vårdbehövande behöver inte vård och omsorg dygnet runt.
3. Vården är bindande på grund av daglig tillgänglighet.
4. Den vårdbehövande kan bo ensam eller vara ensam en stor del av dygnet. Vårdaren kan ha ett heltids- eller deltidsjobb.
5. Närståendevården kan ses som ett alternativ till hemservice.

Berättigar närståendevårdaren till fem (5) dygns lagstadgad ledighet per månad.

Vårdklass 2

Arvode 588 euro/månad

1. Den vårdbehövande behöver mycket hjälp i de dagliga funktionerna (t.ex. personlig hygien, påklädning, toalettbesök, måltider och dylikt).
2. Den vårdbehövande kräver kontinuerlig vård, hjälp och tillsyn även nattetid.
3. Vården är bindande på grund av ständig tillgänglighet.
4. Den vårdbehövande klarar sig ensam en del av dagen, men kan inte bo ensam.
5. Vårdaren kan ha ett deltidsjobb.
6. Närståendevården kan ses som ett alternativ till effektiverat serviceboende eller omfattande hemservice (mer än fyra besök per dygn).

Berättigar närståendevårdaren till fem (5) dygns lagstadgad ledighet per månad.

Vårdklass 3

Arvode 893 euro/månad

1. Närståendevårdaren är kortvarigt förhindrad att arbeta för egen eller någon annans räkning eller studera på grund av den vårdbehövandes behov.
2. Om vårdaren anför särskilda skäl kan avtalas om ett lägre arvode. Som särskilda skäl räknas exempelvis fall där det är ekonomiskt mest fördelaktigt för vårdaren att ta emot ett lägre arvode.
3. I enlighet med 5 § lagen om stöd för närståendevård betalas detta arvode ut, förutsatt att vårdaren inte ha:
 - arbetsinkomster som inte är ringa;
 - rätt till specialvårdspenning enligt 10 kap. i sjukförsäkringslagen (FSS 1224/2004) eller;
 - rätt till alterneringsersättning enligt 13 § i lagen om alterneringsledighet (FFS 1305/2002).

Berättigar närståendevårdaren till fem (5) dygns ledighet per månad som förverkligas enligt överenskommelse i vård- och serviceplan.

Ansökan om stöd för närståendevård

- En blankett finns på kommunens hemsida, eller ta kontakt med äldreomsorgsledaren, servicehuset Rosengård.
- Fyll i blanketten, bifoga C-läkarintyg och sänd till äldreomsorgsledaren.
- Äldreomsorgsledaren tar kontakt och bokar tid för hembesök. Ger mer information om stöd för närståendevård och gör upp en vård- och serviceplan.
- Äldreomsorgsledaren tar beslut och stödet beviljas eller avslås på basen av vård- och serviceplan, läkarintyg och de fastställda kriterierna för stödet.
- Sökande delges beslutet. Vid beviljande av stöd bokas ett nytt möte för att göra upp avtal om stöd för närståendevård.
- Regelbunden uppföljning.

Arvodet är en skattepliktig inkomst och vårdaren lämnar in skattekort till kommunen.

Vård- och serviceplan

En vård- och serviceplan som bifogas avtalet om närståendevård skall alltid göras upp tillsammans med den vårdbehövande och närståendevårdaren. Med hjälp av planen försäkras man sig om att närståendevården förverkligas så att den tillsammans med andra social- och hälsovårdstjänster tryggar en tillräcklig service med tanke på den vårdbehövandes välbefinnande, hälsa och säkerhet.

Enligt 7 § i lagen om närståendevård skall åtminstone följande antecknas i vård- och serviceplanen:

1. Omfattningen av och innehållet i den vård som närståendevårdaren ger.
2. Omfattningen av och innehållet i andra social- och hälsovårdstjänster som den vårdbehövande behöver.

3. Omfattningen av och innehållet i socialvårdstjänster till stöd för närståendevårdarens vårduppdrag.
4. Hur vården av den vårdbehövande ordnas under vårdarens ledighet, besök som hänför sig till hälso- och sjukvård eller annan frånvaro.

Planering av servicen och den fortsatta bedömningen stöds även genom anteckning av:

- Den vårdbehövandes fysiska, kognitiva, psykiska och sociala funktionsförmåga.
- En bedömning av närståendevårdarens hälsa/funktionsförmåga, vårdkunskaper och hemmet som vårdmiljö.
- Målen för upprätthållande och främjande av den vårdbehövandes funktionsförmåga.
- Uppföljningstidpunkt för vård- och serviceplanen, vid behov eller minst en gång per år.

Avtal om stöd för närståendevård

Kommunen och närståendevårdaren ingår avtal om stöd för närståendevård. Som bilaga till avtalet gör kommunen, den vårdbehövande och närståendevårdaren tillsammans upp en vård- och serviceplan för den vårdbehövande.

- Stödet beviljas från första ansökningsdagen och beviljas enligt avtal tills vidare. Av särskilda skäl kan stödet beviljas enligt en viss period.
- Stödet beviljas för minst en period om tre månader.
- Beslut om sänkning av arvodesklass eller avslutande avtal träder i kraft tidigast förta dagen i månaden efter beslutsdatum.
- Om närståendevården tillfälligt avbryts av skäl som beror på den vårdbehövandes hälsa som t.ex. institutionsvistelse, sjukhusvistelse så avbryts utbetalningen av vårdarvodet efter en månad.
- Om närståendevården avbryts av skäl som beror på vårdaren och som inte är lagstadgad ledighet så upphör utbetalningen av vårdarvodet under vårdavbrottet. Kommunen kan säga upp avtal om stöd för närståendevård så att det upphör efter två månader efter uppsägningen.
- Närståendevårdaren kan säga upp avtalet så att det upphör en månad efter uppsägning.
- Om den vårdbehövandes eller vårdarens säkerhet äventyras av att avtalet fortsätter så kan avtalet upphävas omedelbart.
- Om vårdaren har blivit obehövlig med anledning av den vårdbehövandes hälsa så upphör avtalet vid slutet av månaden. Likaså om den vårdbehövande flyttas till långvarig institutionsvård eller avlider.
- Närståendevårdaren skall meddela äldreomsorgsledaren när en förändring sker i vården.
- Kommunen tecknar så kallad frivillig olycksfallsförsäkring för närståendevårdaren vilken kan tillämpas om olycka drabbat vårdaren i samband med vården av den vårdbehövande.

Ledighet för närståendevårdaren

- Närståendevårdaren berättigar till fem (5) dygns lagstadgad ledighet per månad.
- Vårdarvodet påverkas inte av den lagstadgade ledigheten. Om ledigheten fortgår påverkas arvudet i proportion till antalet vårddagar.
- Lagstadgad ledighet skall i förväg planeras med äldreomsorgsledaren.
- Kommunen kan ordna den avlösarservice som behövs under närståendevårdarens ledighet eller annan frånvaro. Avlösarservice ordnas med närståendevårdarens samtycke, med beaktande av den vårdbehövandes åsikt. Ett uppdragsavtal ingås i vilken kommunen överenskommer med avlösaren om vårdarvode, ersättning för eventuella kostnader, avtalets giltighetstid etc. Avlösaren omfattas av samma arbetsrättsliga ställning och pensions- och olycksfallsförsäkringsskydd som närståendevårdaren. Arvodena indexjusteras i enlighet med 6 § i lagen om stöd för närståendevård.
- Vid annan ledighet (ej lagstadgad) utbetalas arvode i proportion till antalet vårddagar.
- Under den lagstadgade ledigheten beslutar kommunen i vilken vård- och serviceform som kan erbjudas den vårdbehövande. Servicen ska vara lämplig i förhållande till den vårdbehövandes vårdbehov och ålder. För den service som erbjuds under vårdarens lagstadgade ledighet kan en avgift om max 11,40 euro/dygn debiteras den vårdbehövande.

Kompletterande social- och hälsovårdstjänster som stöd för närståendevårdaren

Exempel på service som vid behov kan ordnas för den vårdbehövande enligt ansökan och prövning är olika stödtjänster såsom mat- och badservice, färdtjänst, hemservice och dylikt. Ett komplement är också hemsjukvård och annan service via Ålands hälso- och sjukvård.

Äldreomsorgsledaren fungerar som stöd för närståendevårdaren.

Avgifter

För de kompletterande hälso- och sjukvårdstjänster utgår samma avgift som till övriga kommuninvånare. Under närståendevårdarens lagstadgade ledighet kan en avgift om max 11,40 euro/dygn debiteras den vårdbehövande för den service som kommunen erbjuder.

Indexskydd

Vårdarvodets storlek justeras kalendervis med en lönekoeficient som årligen fastställs för tillämpande av 7 b i lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/1961) se 6 § i lagen om stöd för närståendevård.

Kontaktuppgift

Äldreomsorgsledare, Jana Andersson, telefon: 018-431581, e-post: jana.andersson@finstrom.ax
Adress: Servicehuset Rosengård, Montellvägen 3, 22410 Godby